

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

FRAȚIUNEA PARTIDULUI SOCIALIȘTILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

23 iunie 2016

FPSEM nr. 29

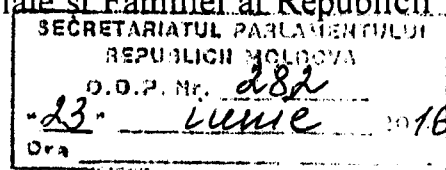
**Domnului Adrian CANDU,
Președinte al Parlamentului Republicii Moldova**

MOTIUNE SIMPLĂ

asupra activității doamnei Stela Grigoraș, Ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova

Prin prezenta, deputații în Parlamentul Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile art. 105 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova și articolele 112-115. din Regulamentul Parlamentului Republicii Moldova aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, înaintează motiunea simplă asupra activității Ministrului Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova, doamnei Stela Grigoraș.

Motivarea

Din momentul investirii dnei Stela Grigoraș în funcția de Ministrul muncii, protecției sociale și familiei, constatăm cu îngrijorare că atât în segmentul protecției sociale și al familiei cât și cel al muncii nu au fost înregistrare careva progrese. Dimpotrivă, populația aptă de muncă, în lipsa unor programe sociale, continuă să migreze lăsînd în voia sorții bătrînii, copiii și invalizii; familiile care cresc, întrețin și educă copiii sunt lipsite de un suport real din partea statului, iar persoanele cu dizabilități trebuie să-și caute singure de grijă.

Totuși, nu putem să nu remarcăm că dincolo de slugărnicia față de structurile controlate de oligarhia molodvenească, politicile promovate de acest ministru sunt niște politici mincinoase! Și asta pentru că doamna Stela Grigoraș nu a ales să lupte împotriva unui adversar pe măsura sa, ci a ales drept victime pe cei care se pot apăra cel mai puțin: pensionarii, copiii, familiile tinere,

persoanele cu dizabilități sau pe cei care au ales un drum propriu în viață și care trăiesc cu venituri din activități independente.

Protecția muncii.

În primul trimestru al anului 2016 în Republica Moldova au fost înregistrați 74,4 mii șomeri, dintre care 68,1% de șomeri sunt bărbați. Șomajul în rândul tinerilor a constituit 13,9%.

Aceste statistici ne demonstrează că Ministerul nu întreprinde măsuri pentru protecția cetățenilor față de șomaj, din care considerent are de suferit și economia R. Moldova. Lipsesc acțiunile de stimulare a spiritului antreprenorial al tinerilor. Economia informală și munca nedeclarată rămân a fi printre problemele majore care afectează piața forței de muncă și sistemul de securitate socială în Republica Moldova.

În lipsa locurilor de muncă, a unui sistem consolidat de protecție a persoanelor migrante și a unor garanții a unei vieți mai bune în acest stat, cetățenii sunt impuși de situație să-și lase copiii și să plece în străinătate.

Migrarea populației duce și la creșterea coeficientului de îmbătrânire a populației (numărul persoanelor în vârstă de 60 ani și peste la 100 locuitori) care la 1 ianuarie 2016 a constituit 16,7%. Aproximativ 16,8% din populația rurală a depășit vârsta de 60 ani și peste, în totalul populației feminine din mediul rural ponderea femeilor vârstnice fiind de 19,7%.

În condițiile majorărilor substanțiale ale prețurilor la mărfurile de consum și ale tarifelor la servicii, Ministerul Muncii, protecției sociale și familiei era obligat să stabilească un mecanism eficient de indexare/compensare a veniturilor populației pentru asigurarea unui trai decent. Până la această dată Ministerul nu și-a intensificat eforturile pentru garantarea unui salariu minim național, suficient pentru asigurarea unui standard de viață adecvat angajaților și familiilor acestora. Nu există politici active care să-l stimuleze pe șomer să-și caute un loc de muncă. Nu există politici active de stimulare și de susținere a angajatorilor. Singura politică dusă de ministra muncii este aceea a tiranului hapsîn, care îi exploatează la maxim pe supușii săi.

Concluzia este evidentă. În Republica Moldova, contrar logicii, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei adoptă măsuri nechibzuite, fără o analiză asupra rezultatului real anticipat de pe urma implementării lor.

Asistentă și protecție socială.

Analizînd activitatea desfășurată de Ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, de la investirea în funcție și pînă în prezent, constatăm că au fost întreprinse doar cîteva activități sporadice, lipsite de continuitate și nu au fost realizate acțiuni concrete pentru îmbunătățirea calității vieții cetățenilor.

Ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a gestionat defectuos activitatea instituției pe care o conduce din care considerent au avut de suferit cetățenii noștri. Drept exemplu care demonstrează incompetența dnei Grigoraș este și situația celor aproximativ 36 de mii de cetățeni a căror pensii au fost indexate la 1 aprilie și care au depășit nivelul minim de existență fiind lipsiți de ajutor suplimentar din partea statului. La prima vedere, această situația a fost datorată incompetenței manifestată de angajații Casei Naționale de Asigurări Sociale, de facto, acesta este o instituție ce se află în subordinea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

În pofida faptului că sistemul actual de pensii nu este echitabil și sustenabil, că indicatorii în baza cărora se calculează pensia sînt învechiți, că pensia medie lunară nu acoperă minimul de existență pentru pensionari (2013 – 76,1%; 2014- 78%; 2015- 81,1%), dna Ministru nu a venit cu soluții pentru îmbunătățirea situației nici la acest capitol. Persoanele care au activat în domeniul medicinei, învățămîntului, protecției sociale, culturii, agriculturii, la pensionare primesc o pensie a cărei mărime variază între 563 lei și 1316 cînd minimul de existență este peste 1700 lei.

Statisticile ne demonstrează că pensia medie de care beneficiază 98% din totalul pensionarilor este sub minimul de existență. Aceeași situație precară se atestă și în cazul salariului minim pe țară stabilit care nu acoperă minimul de existență calculat semestrial.

Pentru redresarea situației Ministerul ar fi putut propune ratificarea Protocolului Opțional la Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale și ajustarea prestațiilor sociale și a salariului minim la minimul de existență, dar nici acest pas nu a fost făcut.

În partea ce ține de veniturile disponibile ale populației pentru primele 3 luni ale anului 2016 acestea au constituit în medie 2026 lei pentru o persoană, înregistrînd o descreștere cu 1,5% față de perioada similară a anului precedent.

După cum era cunoscut, populația din R. Moldova se întreține pe seama transferurilor bănești din afara țării în timp ce reformele rămîn a fi doar pe hîrtie și în declarațiile dnei Grigoraș.

Este bine cunoscut faptul că persoanele cu dizabilități se confruntă cu foarte mari probleme, pornind de la faptul că alocațiile/pensiile de dizabilitate sînt foarte mici, iar serviciile sociale sînt insuficiente. Serviciul asistent personal nu răspunde necesităților tuturor persoanelor încadrate în grade severe de dizabilitate. Din cele 3472 cereri doar 973 sînt satisfăcute, prin urmare celelalte persoane sînt nevoite să-și caute de grijă de sine stătător. Deși un serviciu social poate fi perfecționat doar cunoscîndu-i randamentul, care la rîndul său prezintă și problemele sau imperfecțiunile în procesul de implementare a serviciilor

sociale, la momentul de față Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei nu a prevăzut indicatori concreți pentru a efectua o evaluare obiectivă a eficienței serviciilor sociale, cum ar fi: coraportul dintre numărul de cereri și numărul de locuri oferite pentru un anumit serviciu social; coraportul dintre numărul beneficiarilor și numărul de persoane cărora calitatea vieții s-a îmbunătățit (posibilitatea de deplasare liberă, condiții decente de trai, obținerea unui prînz cald, ameliorarea stării psiho-sociale a beneficiarului ș.a., indicatorii respectivi fiind specifici pentru fiecare serviciu social). În astfel de condiții este dificilă efectuarea unei evaluări/monitorizări a eficienței serviciilor sociale, fapt care se răsfrînge negativ asupra întregului proces de perfecționare a politicilor publice din domeniul social de care este responsabil Ministerul.

Protecția copiilor și a familiilor cu copii.

Îndemnizațiile oferite la nașterea copilului nu acoperă necesarul pentru creșterea copilului. Persoanele neasigurate care au copii pînă la vîrsta de 1,5 ani primesc o indemnizație lunară de 440 lei în timp ce minimul de existență a crescut cu 18,4 %.

Minimul de existență pentru copiii de la 1 la 17 ani variază în dependență de necesitățile copilului. Potrivit datelor oferite de Biroul de statistică, minimului de existență pentru copiii cu vîrsta de 1-6 ani este de 1417 lei și 1863 lei pentru copiii cu vîrsta 7-17 ani, prin urmare apare simpla întrebare: cum își pot crește familiile copiii cu 440 lei? Majorînd indemnizația lunară cu 40 lei ministra intenționează să ducă lumea în eroare creîndu-le impresia de reforme mărețe.

Pentru ca o familie cu copii să beneficieze de suport financiar din partea statului trebuie să treacă prin proceduri birocratice, să acumuleze un șir de acte și doar după aprobarea cererii familia poate beneficia de ajutor material. Dar nu putem trece neobservat faptul că din cauza sărăciei în care locuiesc multe persoane nu dețin acte de identitate. Aceste persoane apar în vizorul autorităților tutelare abia cînd nasc copii pe care la fel nu-i pot documenta. În lipsa actului de identitate familia nu beneficiază de suportul garantat, pentru astfel de situații Ministerul Muncii, Protecției sociale și Familiei, la fel, nu a înaintat nici o soluție.

Este dificil să spunem cîte persoane nedocumentate se află pe teritoriul R. Moldova, dar ar fi corect ca asistentul social să cunoască necesitățile fiecărei familie din comunitate în scopul prevenirii agravării situației.

Familiile ce au copii cu vîrsta de 3 (1,5 ani pentru persoane neasigurate) – 17 ani nu primesc nici un suport din partea statului. Deși anume Ministerului

Muncii, Protecției sociale și familiei trebuie să elaboreze și să perfecționeze cadrul normativ în domeniul protecției familiei și drepturilor copilului și să monitorizeze implementarea acestuia, dumeaiei însă nu a venit cu propunere de armonizare a cadrului normativ în partea ce ține de susținerea familiilor cu copii care ar avea drept scop creșterea natalității.

După cum arată și statisticile, din cei 4172 de copii rămași fără ocrotire părintească 55,7% au unicul sau ambii părinți plecați peste hotarele R. Moldova, iar 13,5% au fost luați din familie din lipsa condițiilor de trai adecvate sau din cauza că părinții nu-și îndeplinesc obligațiile părintești. Aceste cifre ne demonstrează că din cauza situației precare în care se află cetățenii noștri cel mai mult au de suferit copiii.

De la investirea în funcția de ministru a dnei Stela Grigoraș situația nu s-a schimbat nici la capitolul protecției copiilor rămași fără ocrotire părintească, or, copiii în continuare să se afle în instituțiile rezidențiale. Mai mult ca atât, pînă în prezent nu a fost elaborat și aprobat Regulamentul privind activitatea serviciului de tutelă/curatelă. Autoritățile tutelare se conduc și în prezent de o Instrucțiune aprobată de Sovietul suprem al URSS din 1978, act care nu este racordat la necesitățile actuale.

Ministerul muncii, protecției sociale și familiei nu a prevăzut la nivel legislativ obligațiile/responsabilitățile părinților ai căror copii au fost luați din familie în temeiul prevederilor Legii nr. 140 din 14 iunie 2013.

Dna Stela Grigoraș, nu a acordat nici o atenție copiilor orfani, absolvenți ai școlilor internat care nu au fost asigurați cu spațiu locativ așa cum e prevăzut în Legea nr. 338-XIII din 15 decembrie 1994. Legea cu privire la locuințe nu cuprinde și categoria de copii orfani care au absolvit instituția rezidențială 10-15 ani în urmă și care nici în prezent nu au primit spațiu locativ. Or, anume Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei este responsabil de formarea unui sistem eficient de ocrotire socială a populației, creează condiții pentru creșterea nivelului de trai, asigură respectarea și executarea legilor, hotărîrilor Parlamentului, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, etc.

Dnei Ministru îi era cunoscut și faptul că prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 870 din 28 iulie 2004 nu cuprinde totalitatea instituțiilor de învățămînt din sistemul educațional al Republicii Moldova ceea ce înseamnă că absolvenții liceelor care au statut de copil orfan sau aflat sub tutelă/curatelă nu pot beneficia de acei 5000 lei sau 10 000 lei, precum și de alte mijloace financiare. De asemenea, de normele provizorii de cheltuieli nu pot beneficia elevii din instituțiile de învățămînt privat sau cele care sînt subordonate altor ministere decît cel al educației. Pentru a oferi o echitate tuturor copiilor orfani sau aflați

sub tutelă/curatelă era suficient să se propună modificări la Hotărîrea Guvernului menționată. Această scăpare la fel ne demonstrează că Ministrul investit în funcție nu-și realizează atribuțiile.

În casa-internat pentru copii cu dizabilități severe din Orhei cît și în instituția de același tip situată în Hîncești și în prezent se află maturii contrar prevederilor Regulamentului de funcționare al acestor instituții care sunt destinate doar copiilor. Spre exemplu în casa-internat pentru copii cu dizabilități severe din Orhei aproximativ 150 beneficiari aveau vîrsta cuprinsă între 18-39 ani.

Despre această încălcare au vorbit și experții ONU și CPT în cadrul vizitelor de monitorizare a drepturilor omului pe care le-au avut în Republica Moldova. Faptul că ministrul nu a înlăturat aceste nereguli știrbesc din imaginea țării noastre pe plan internațional.

S-a constatat, de asemenea, că serviciile create de Minister nu răspund necesităților tuturor categoriilor de beneficiari sau aceste servicii sînt insuficiente. Am ajuns la această concluzie deoarece în cele 30 instituții rezidențiale încă avem copii orfani și rămași fără ocrotire părintească, dar și copii cu dizabilități care nu pot fi încadrați în procesul educațional.

Fluctuația cadrelor, suprasolicitarea asistenților sociali și a lucrătorilor sociali.

De foarte multe ori s-a vorbit de fluctuația cadrelor din domeniul asistenței sociale (lucrători sociali, asistenți sociali, specialiști pentru protecția drepturilor copilului, etc.), dar Ministerul, care este responsabil de elaborarea politicilor inclusiv în domeniul muncii, nu a elaborat un Plan/Strategie de motivare financiară/nefinanciară a personalului care activează cu cele mai vulnerabile categorii ale populației.

La fel, nu s-a prevăzut un mecanism de evaluare a calității serviciilor oferite de asistenții sociali și lucrătorii sociali din localitate.

Nu a fost creată o instituție/o direcție care să consolideze și să eficientizeze sistemul de asistență socială în care activează cei aproximativ 5000 angajați. Nu a fost instituit un sistem de consolidare a capacităților profesionale la nivel național care să asigure un nivel standardizat de formare a specialiștilor.

Stimați colegi deputați, prezenta moțiune simplă este înaintată deoarece nu putem tolera la nesfîrșit faptul că Ministerul condus de dna Grigoraș nu-și realizează funcțiile de bază prevăzute în Regulamentul de funcționare printre care: elaborarea și promovarea politicii naționale în domeniul muncii și protecției sociale cu stabilirea obiectivelor strategice de dezvoltare; asigurarea

cadrului normativ necesar pentru realizarea obiectivelor strategice în domeniile sale de activitate; planificarea strategică, analiza, monitorizarea și evaluarea politicilor elaborate, examinarea multilaterală a impactului social, economic, financiar al acestora; coordonarea și asigurarea realizării politicilor, strategiilor și programelor în domeniul muncii și protecției sociale la nivel național, raional și local prin prisma colaborării cu reprezentanții autorităților publice centrale și locale; gestionarea, în condițiile legii, a programelor internaționale de asistență financiară pentru susținerea reformelor sistemului de protecție socială a populației și pentru îmbunătățirea calității asistenței acordate.

Nu putem admite ca la conducerea Ministerului responsabil de domeniul social să fie un ministru ce nu are abilități manageriale, o persoană care este incompetentă, care a promovat doar interesele partidului și a ONG-ului creat și nu a venit cu soluții pentru îmbunătățirea condițiilor de trai ale populației.

În această perioadă de criză economică, Republica Moldova nu are nevoie de experimente, ci de instituții puternice și consolidate care să poată asigura protecția persoanelor vulnerabile, precum și echitate socială pentru cetățeni. Haosul în sistem este generat de politicile promovate de ministra Stela Grigoraș, care în loc să vizeze lucrurile esențiale, se reduce la numirile pe criterii politice în funcțiile de conducere, la oameni care uită motivul pentru care au fost numiți, astfel încât bătrânii, copiii, tinerii și persoanele cu dizabilități să ajungă să trăiască la limita sărăciei.

Dispozitivul

Avînd în vedere motivația expusă mai sus care demonstrează carențele grave din activitatea Ministrului Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova, deputații semnatari ai prezentei moțiuni simple, formulată în conformitate cu prevederile Constituției și articolele 112-115 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, solicităm:

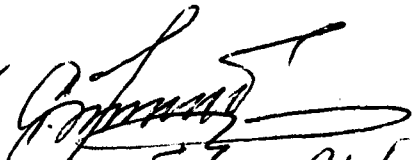
1. Inițierea procedurii de demitere din funcție a Ministrului Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova, doamna Stela Grigoraș
2. Elaborarea unei Strategii naționale în scopul reducerii ratei șomajului, dezvoltării spiritului antreprenorial, în special prin susținerea și stimularea tinerilor întreprinzători;
3. Revizuirea legislației ce ține de salarizarea angajaților din sistemul bugetar și racordarea prevederilor legale astfel încât fiecare angajat să fie motivat de a se angaja legal și să-și permită un trai decent;
4. Revizuirea și monitorizarea implementării cerințelor minime de securitate

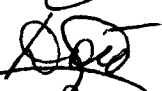
și sănătate în muncă care ar avea drept scop reducerea accidentelor de muncă și apariția bolilor profesionale;

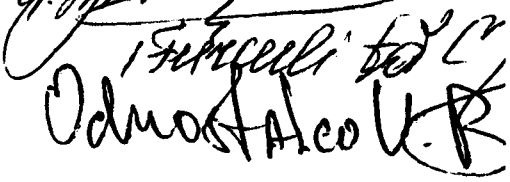
5. Elaborarea unui sistem nou de pensii care să ofere echitate și sustenabilitate, astfel încât să fie evitate discrepanțele majore a cuantumului pensiei pentru diverse categorii de beneficiari deoarece toți cetățenii sunt egali în drepturi, mai mult ca atât toți au contribuit la fondul de pensii și au adus un aport societății.

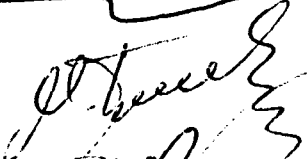
Deputații în Parlamentul Republicii Moldova

 (Igor Godon)

 / V. Patrincea /

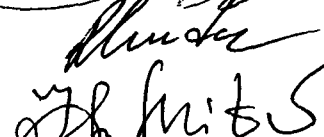
 Dolința A.

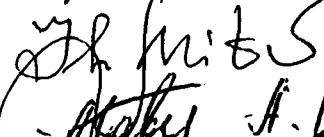
 V. Bolea / Vasile Bolea / Odnost Alco U.R.

 V. Turcan /

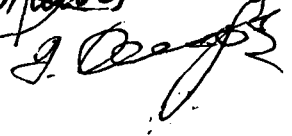
 V. Sorocean

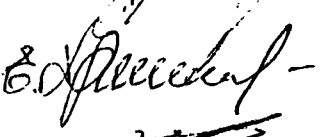
 Grigore Novac /

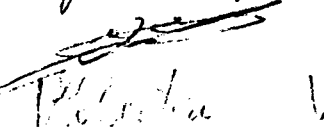
 R. Madzear /

 V. Mitrine /

 A. Labunet

 I. S. S. S. S. /

 Elena Elena /

 V. V. V. V. V.